

ALİŞTIRMA ÇÖZÜM

1

1. Parçada modaya uyarak yazılan eserler ve gerçek sanat eserleri karşılaştırılmıştır. Buna göre Cevap E seçeneği olmalıdır.

Cevap: E

2. Metinde Şeker Ahmet Paşa ve sanatı hakkında açıklamalar yapılmıştır.

Cevap: A

3. Metinde eski gerçekçilik ve yeni gerçekçilik özellikleri bakımından karşılaştırılmıştır. Düşüncenin desteklenmesi için ise Sofokles'ten alıntı yapılarak tanık gösterme yoluna gidilmiştir.

Cevap: B

4. Metnin tamamında açıklama yapılıyor olup Taine'dan alıntı yapılması tanık göstermenin kullanıldığını göstermektedir. Aynı zamanda Taine ortaya konan fikri destekleyen bir örnek olarak verilmiştir. Endülüs'teki İslam sanat eserleri ile Selçuklu sanat eserleri ise karşılaştırılmıştır.

Cevap: E

5. Kişinin okuyucuyu ikna etme çabasında olduğu metinden anlaşılmaktadır. Aynı zamanda taraflı bir dil kullanılıyor olması tartışmacı anlatımın kullanıldığını işaret etmektedir.

Cevap: C

6. Anlatılanların hareket içeriyor olması öykülemenin ve anlatılanların gözümüzün önünde bir tablo gibi canlanıyor olması betimlemenin kullanıldığını göstermektedir.

Cevap: E

7. Parçada bilimsel araştırmanın nasıl mümkün olduğu ve verilen kararların nasıl olması gerektiği hakkında bilgiler verilip açıklama yapılmıştır.

Cevap: A

8. Metinde erkekler dünyası Roma ve kadınlar dünyası Mısır karşılaştırılmıştır. Antonius ve Cleopatra hakkında bazı açıklamalar yapılmıştır.

Cevap: B

9. Recaizade'nin Bihruz tipi hakkında açıklama yapılmış; çeşitli yazarlar ve karakterleri Recaizade ve Bihruz tipi ile karşılaştırılmıştır.

Cevap: D

10. Metinde bir hareket, olay olduğu için A ve E seçeneklerinin; "bir keçi gibi" ifadesi D seçeneğinin; anlatılan sahne akılda canlandığı için C seçeneğinin bulunduğu görülür. Ancak işitsel öğelere yer verilmemiştir.

Cevap: B

11. Parçada "dökülmüş yapraklar", "aksırarak" gibi görsel ve işitsel öğeler kullanılmıştır. Bu sayede sözcüklerle bir anlamda resim çizilmiştir. "kayın ağaçları kederli kederli bükmüşlerdi boyunlarını" kişileştirme yapıldığını ve "pembe boncuklar gibi" ifadesi benzetmeden yararlanıldığını göstermektedir. Ancak metinde bir tanıma yer verilmemiştir.

Cevap: B

12. Metinde bir olay anlatıldığı için A seçeneğine; görülenler anlatıldığı için B seçeneğine; 1. tekil kişi bakış açısı kişisel anlatım kullanıldığına ve arabaların ve görülenlerin hareketleri aktarıldığı için D seçeneğine ulaşılabilir ancak kişileştirmeden yararlanılmamıştır.

Cevap: E

13. Metinde Orhan Kemal'in ve Yaşar Kemal'in ele aldıkları konular karşılaştırılmıştır. Yazım tarzlarına ve ele aldıkları konulara dair de örnekler verilmiştir.

Cevap: B

14. Parçada genel olarak kırmızı kan hücreleri ile ilgili bilgilerin verilmesi A seçeneğinin; "%90,14 gram/dl" gibi veriler B seçeneğinin; erkeklerin ve kadınların kanlarındaki hemoglobin oranlarının karşılaştırılması C seçeneğinin ve bilimsel ifadeler ile verilerin kullanılıyor olması E seçeneğinin olduğuna işaret etmektedir. Ancak herhangi bir alıntı yapılmamıştır.

Cevap: D

TASARI PLUS

15. Parçada kişi, mekan, olay ve zaman bulunduğundan öyküleme; niteleyici öğelere yer verildiğinden betimlemeye başvurulmuştur.

Cevap: E

1. Metinde dalgaların sesi, coşkun bir ırmağın akışına benzetildiği için A seçeneğine; sahne resim gibi gözümüzün önünde canlandığı için B seçeneğine; metnin geneline öznellik hakim olduğu için D seçeneğine; "... karşılıyor bizi.", "... parçalanmış gibi." cümleler de E seçeneğine başvurulduğunu göstermektedir.

Cevap: C

2. Metinde herhangi bir örnek verilmediği için örneklendirmeye başvurulmuştur denemez.

Cevap: D

3. Parçada bir olay aktarılırken çevre, görülenler tasvir edildiği için öykülemeye ve betimlemeye başvurulmuştur.

Cevap: A

4. Parçada "Umut, bir beklentidir." denilerek tanım yapılmıştır. Ardından bu fikir açıklanmıştır. Metinde tanımlamaya ve açıklamaya başvurulmuştur.

Cevap: C

5. Orhan Veli ve Picasso arasında, sanatları ve sanat eserleri kullanılarak hangisinin daha çok şaşırttığı hakkında karşılaştırma yapılmıştır.

Cevap: B

6. III numaralı cümlede betimleme yoktur.

Cevap: C

7. Parçada tamamen kişisel duygu ve düşünceler üzerinden yorum yapıldığı için olayların nesnel bir şekilde anlatılmadığı açıktır.

Cevap: D

8. Parçaya genel olarak kişisel düşünceler hakimdir. Montaigne alıntısı B seçeneğine; "...her şeyden kuşku duyulmalıdır ki gerçeğe varılabilsin." cümlesi C seçeneğine; son cümle ise D seçeneğine başvurulduğunu gösterir. Ancak metinde bir örnekleme yoktur.

Cevap: E

9. İlk cümle A seçeneğinin; "teker teker" ve "seyrede seyrede" ifadeleri C seçeneğinin; vapur ve otobüsün karşılaştırılması D seçeneğinin; metnin kendisi ise E seçeneğinin söylenebildiğini göstermektedir.

Cevap: B

10. "sessizlik" ve "cırıltı" A seçeneğinin; "kendi haline bırakılmış bahçe" C seçeneğinin; metnin tamamı D seçeneğinin ve "gün ortası", "kuşların cıvıltısı" E seçeneğinin söylenebildiğini göstermektedir.

Cevap: B

11. Metinde herhangi bir kavramın ne ya da bir kişinin kim olduğu açıklanmadığı için tanımlamalardan yararlanıldığı söylenemez.

Cevap: D

12. Metne bakıldığında direkt tamamının 1. tekil kişi bakış açısı ile yazıldığı görülmektedir. Bu yüzden de E seçeneği yanlıştır.

Cevap: E

13. Çifte standart, bir ilkenin veya politikanın uygun bir gerekçe gösterilmeden benzer şeylere farklı biçimlerde uygulanmasıdır.

A

Yani çifte standart, bireyler veya gruplar gibi iki veya daha fazla mevcudiyete aynı şekilde davranılması gerekse bile herhangi bir nedenle farklı davranıldığında ortaya çıkar.

E

Örneğin çifte standart, aynı şeyleri yapan ve nitelikler bakımından birbirine benzer iki çalışandan birini yaptığı bir iş için cezalandırıp diğerini aynı iş için ödüllendirdiğimizde ve bunun tespit edilebilir bir nedeni olmadığında ortaya çıkar.

C

Çifte standartların ciddi sonuçları olabileceği için bu tür davranışları irdelemek önemlidir.

E

Parçanın genelinde çifte standart hakkında tarafsız bilgiler verildiğinden açıklayıcı anlatım kullanılmıştır.

Cevap: D

TASARI PLUS

14. Parçada grip aşısıyla ilgili bilgi verildiği için açıklamaya yer verilmiş; "Yüzde 50-80 arası koruyuculuğu vardır." sözünde yaklaşıklık anlamlı ifade kullanılmış; "Aşının etkinliği, aşı yapıldıktan 15 gün sonra başlar. Bu nedenle yeni grip aşısı çıkar çıkmaz en kısa sürede yapılması gerekir." cümleleri arasında sebep-sonuç ilgisi kurulmuş; sayısal ve bilimsel ifadeler kullanılarak kanıtlanabilir yargılardan yararlanılmıştır.

Cevap: C

15. Dağların kişiye seslenmesi kişileştirmenin; "tatlı tatlı", "tek tük" gibi ifadeler ikilemelerin; "... ağaçlar (...) bir vazoya benzer." cümlesi benzetmenin ve parçanın tamamı öznel duygu ve düşünceler içerdiği için kişisel duyguların kullanıldığı görülmektedir. Sözde soru cümleleri yoktur.

Cevap: D

1. “Trenin düdüğü bir kez daha acı acı öttü. İri ve hantal gövdesiyle kıvrım kıvrım uzayan koca bir yılan ölüsü gibi...” cümlelerinde sessel yinelemelere başvurulmuştur. “Bulutların arasından süzülen ay ışığında, eteklerine yağmur düşen bir dağ gibi, mağrur ve dik, yürüyordu.” cümlesinde betimleme ve sanatlı dil vardır. Olaylar oluş sırasına göre anlatılmış yani öyküleyici anlatıma yer verilmiştir. Ancak parçada birinci kişi değil, üçüncü kişi anlatıma yer verilmiştir.

Cevap: B

2. “Onlara göre bu iddialarını doğrulayan en büyük etken ise deliğin iç kısmının kararmış olması.” cümlesinde karşılaştırma yapılmıştır. “Deliği incelemek için bölgede seferber olan bilim adamları, toprak hava ve su numunesi toplayarak bu sonuca ulaştı.” cümlesinde amaç vardır. “Küresel ısınma nedeniyle gaz salındığına dikkat çeken araştırmacılar, bunun daha sonra ise patladığını tahmin ediyor.” cümlesinde kesinlik bildirmeyen cümle vardır.

Cevap: D

3. “Biri evde kalıp çocuklarına bakmış ve aile işinin başına geçmiş, diğeryse hayallerinin peşinden gidip dünyayı gezmiş ve ünlü bir foto muhabiri olmuştur. Ancak sevgili babaları hastalandığında bu birbirine yabancı iki kadın, kendilerini yine bir arada, şimdi bile kızlarına herhangi bir avuntu vermeyen, aşırı mesafeli anneleri Anya’nın yanında bulacaktır.” cümlelerinde olay içinde yaşatma amaçlanmıştır.

Cevap: A

4. “Bir hırsız ne kadar çok para çalarsa çalsın aristokrat olamaz. Çünkü aristokrasi kapalı bir sınıftır. Ama zenginler sınıfına girer, çünkü bu açık bir sınıftır.” cümlelerinde aristokrat ve zengin karşılaştırılması yapılmıştır.

Cevap: C

5. Konfüçyüs’ün “Gençliğinde babana, yetişkinliğinde kocana, yaşlılığında oğluna hizmet edeceksin.” cümlesinde tanık gösterme; “...eski geleneklerin etkisi ve görücü usulü evlilik azalıyor.” cümlesinde karşılaştırma; “Ekonominin büyümesiyle hizmet talebi arttı.” sözünde neden vardır. “Bugün çalışanların %40’ını oluşturan kadınlar” sözünde ise sayısal veri vardır.

Cevap: B

6. Parçanın bütününde Salda Gölü hakkında bilgiler verildiği için açıklayıcı anlatım biçimi kullanılmış denebilmektedir.

Cevap: A

7. Parçanın bütününde okurun düşüncesi değiştirilmeye çalışılmış, soyut öğelere yer verilmiştir. “sözlere dökmek” deyim olarak kullanılmıştır. “Eğer ki bu doğruysa, dil düşünme tarzımızı da etkiliyor, ne dersiniz?” cümlesinde koşul vardır.

Cevap: B

8. Parçanın tamamında insan davranışları hakkında açıklamalar vardır. “Pozitif veya negatif sonuçların, bir kişinin davranışlarında yol açtığı değişikliklere “Edimsel Koşullanma” denir.” cümlesinde tanım vardır. “Aynı şekilde, eğer birey daha önce bir davranışta bulunmuş ve bu davranışın sonucunda olumsuz bir tepki aldıysa, bir daha benzer bir davranışta bulunmaz.” cümlesinde koşul vardır. “İyi ve kötü” karşıt sözcüklerdir.

Cevap: E

9. Parçanın genelinde Selanik, insanları ve Mustafa Kemal hakkında tarihten bilgiler verildiği için açıklama yapılmıştır.

Cevap: D

10. "1911'li yıllarda yazan Ömer Seyfettin'i, Ziya Gökalp'i açıp okuyun, severek, anlayarak okursunuz yazdıklarını..." cümlesi önceki bölümde belirtilenleri örneklemek amacıyla kullanılmıştır.

Cevap: B

11. "Bu ihtiyacı en kısa yoldan karşılayacak eserler ise özel olarak düzenlenmiş şiir antolojileridir." cümlesinde karşılaştırma yapılmıştır. "Antolojiler, birçok şiir örneğini bir arada sunduğu için çocukların farklı şiirlere tek kitap üzerinden ulaşmasına imkân sağlamaktadır." cümlesinde neden ilgisi vardır. "Öğretmenlerin, anne ve babaların çocuklara şiir okuma alışkanlığı kazandırabilmek için yayımlanmış bütün şiir kitaplarını sağlamaları güçtür." cümlesinde amaç ilgisi vardır. Parçada geçen "Güçtür, çabuk ısınırlar." sözleri öznelidir.

Cevap: E

12. "Ancak en çok bilinen ve doğruluk payı en yüksek olan teori" sözünde karşılaştırma yapılmıştır. Parçanın bütününde nesnel cümleler kullanılmıştır. "Güneş sistemi, güneşin çekim kuvvetinin etkisiyle; gezegenler, gezegenlerin uyduları, kuyruklu yıldızlar ve meteorların yine güneş etrafında birikmesiyle oluşan gök cisimleri topluluğudur." cümlesinde tanım yapılmıştır. Parçanın bütününde bilgi verilmiştir.

Cevap: D

13. Parçada işitme, görme ve dokunma duyusuna yer verilmiştir. Bir olay akışı anlatılarak öyküleyici anlatıma yer verilmiş, "Toskana'ya doğru dönemeçli yolları tırmanmaya başladım." cümlesinde betimleyici öğeler kullanılmıştır. Özlü yani derin bir anlatıma yer verilmemiştir.

Cevap: E

14. "Söz gelimi Cahit Sıtkı, yaşadıklarını, duyduklarını yazan bir ozan olarak bilinir." cümlesinde örnekleme; "Ozanlar, yaşadıklarını, duyduklarını yazan kişilerdir." cümlesinde tanımlama; "sık sık" söz grubunda ikileme; "Oysa ölüm acısını tatmamış, yaşamamıştır. Bununla birlikte, sık sık ölümden duyulan acıyı işlemiştir." cümlelerinde düşsel öge vardır.

Cevap: B

15. "Cimrilik, korkaklık, evlat sevgisi gibi bütün insanlarda ortak olan bir niteliği abartarak bir insanda toplama işidir." cümlesinde tanımlama yapılmıştır. "Söz gelimi Balzac'ın Goriot Baba'sı, Cervantes'in Don Kişot'u birer tiptir." cümlesinde örnekleme yapılmıştır. Parçada eserlerle ilgili bilgi verilmiştir. Yüklemler isim olduğu için isim cümlesi kullanılmıştır.

Cevap: D

16. "Ama belki de yaşamınızı zenginleştiren önemli bir kaynağa sahip olursunuz. Bu kitabı okuyarak ruhunuza özen göstermiş olacağınızı biliyorum. Hiç dağa tırmanmadım, dağa tırmanmakla hiç ilgilenmedim, şimdiden sonra ilgileneceğimi de sanmıyorum." cümlelerinde tartışmacı anlatım kullanılıp okurun düşünceleri değiştirilmeye çalışılmıştır.

Cevap: D

1. Parçada görülenler anlatıldığı için görme, "çöl rüzgarı" ifadesi dokunma, "bal kokusu" ifadesi koklama ve "su mırıldanarak" ifadesi duyma duyusundan yararlanıldığı göstermektedir ancak tatma duyusu kullanılmamıştır.

Cevap: E

2. Parçada kişisel bir anlatım vardır. Evlerin ve şehrin betimlemesi yapılmıştır. Gözleme başvurulup görülenler anlatılmıştır. Evlerin, sokakların ve şehrin canlanması kişileştirme yapıldığını gösterir.

Cevap: C

3. Metinde anlatılar gözümüzün önünde resim gibi canlandığı için betimlemenin ağır bastığı açıktır.

Cevap: B

4. I numaralı cümlede betimleyici öğelere yer verilmemiş; sadece açıklama yapılmıştır.

Cevap: A

5. Parçada Andersen'in yazın stili ve karakterlerini oluşturuş şekinden bahsedilmiş, örnekler verilmiştir.

Cevap: C

6. "Ancak şairler..." cümlesi A seçeneğinin; "yeniden... yeniden..." ifadesi B seçeneğinin; "...sanatçı olmak gerekir." cümlesi C seçeneğinin ve Yunus Emre'den bahsedilmesi E seçeneğinin var olduğunu göstermektedir.

Cevap: D

7. "saman gibi" ifadesi benzetmeyi; metnin tamamı betimleme ve öznenliğin; "güze direnen" ifadesi insana ait olan direnme eyleminin çalılara aktarılması bir varlığa insana özgü niteliğin aktarıldığını gösterir.

Cevap: E

8. Parçada mektup yazma alışkanlığı ile ilgili açıklama, "Renkli ve kokulu..." cümlesi ile betimleme yapılmıştır. Mektubun son günlerini yaşaması kişileştirmenin; Andrew Davies ise örneklemenin kullanıldığını gösterir.

Cevap: C

TASARI PLUS 9.

9. Parçanın tamamında öyküleyici anlatımın; "dağ kokusu" ve "nasır" koklama ve dokunma duyularının; "...kabi kaçağı, tası tarağı, yatağı yorganı değil, ellerindeki nasır, soludukları dağ kokusunu, içlerindeki sesleri, dedelerinin anlattıkları göç hikayelerini, yaşayıp biriktirdikleri ne varsa..." cümlesi sayıp dökmelerin kullanıldığını ve maddiyat ile maneviyatın karşılaştırılması, karşılaştırmanın kullanıldığını göstermektedir.

Cevap: E

10. "Çalışmaya göre..." cümlesi A seçeneğinin; "%60" ifadesi B seçeneğinin; parçanın tamamı C seçeneğinin ve kadınların mutsuz ve mutlu hissettikleri günlerden bahsedilmesi E seçeneğinin olduğunu gösterir.

Cevap: D

11. Parçada Ertuğrul Fırkateyni adlı geminin ve mürettebatının başına gelenler öyküleyici anlatımla anlatılmıştır.

Cevap: A

12. "Söylemek istediğim en güzel söz, henüz söylememiş olduğum sözdür." cümlesinde karşılaştırma ve alıntı yapma vardır. "ortaya koymak" ifadesi deyim, "yarış içinde" sözü mecazdır.

Cevap: D

13. Parçanın bütününde okuru Ömer Seyfettin hakkında açıklamalar yapılmış, okuru bilgilendirme amaçlanmıştır.

Cevap: B

14. Parçanın bütününde görsel öğeler kullanılmıştır. "...içi karışık bir kutu gibidir." sözünde benzetme yapılmıştır. "Hem uysaldır, sakindir." sözünde kişileştirme yapılmıştır. "Oysa İstanbul'da karşıya bakınca bir kara parçası görürsünüz." cümlesinde karşılaştırma yapılmıştır.

Cevap D

15. Parçadaki "yavaş yavaş" ifadesi ikilemeden; Wendeller ve Rockefeller ailelerinin karşılaştırılması karşılaştırılmadan; "Örneğin..." cümlesi örneklemeden ve parçanın tamamı açıklayıcı anlatımdan faydalandığını göstermektedir. Ancak anlatım birinci değil, üçüncü tekil kişili anlatımdır.

Cevap: A

1. Tartışma paragraflarında yazar yanlı bir dil kullanır. Bu parçada da "Gelgelelim..." cümlesinden de anlaşılacağı gibi yazarın dili taraflıdır ve yazar son iki cümlede tartışmaya açık sorular sormaktadır.
Cevap: E
2. Öyküleme paragraflarında hareketlilik esastır. Bir varlığın mekan olgusu da göz önünde bulundurularak belli bir zaman diliminde gerçekleştirdiği olay/olaylar anlatılır. Her ne kadar betimleme de yapılmış olsa da öyküleme daha çok kullanılmıştır.
Cevap: A
3. "...salatanın tuzu da bir hayli fazlaydı." cümlesinden C seçeneğinin; "... çıkan tık sesleri de..." cümlesinden E seçeneğinin; "... bir bardak soğuk su..." cümlesinden D seçeneğinin; "Gül şeklinde oyulmuş..." cümlesinden de A seçeneğinin kullanıldığı anlaşılmaktadır.
Cevap: B
4. Parçada birçok yerde "en" ve "daha" sözcükleri kullanılarak karşılaştırmalar yapılmıştır.
Cevap: E
5. Parçanın tamamında kişisel görüş belirtilmiştir. "Değerler çarpışması, anlayış ve kabuller arenası..." eksilteli cümledir. "güzel-çirkin, iyi-kötü" zıt kelimelerin kullanıldığını gösterir. Parçada biz denilerek konuşulduğu için 1. çoğul kişili anlatım vardır.
Cevap: E
6. Parçanın tamamında görsel öğeler kullanılmış, betimleme yapılmıştır. Hüzün ve mutluluk duygularından bahsedilmiş, bunlarla yorum yapılmıştır.
Cevap: B
7. Zonguldak, Bartın, Aguilla özel adlar olarak kullanılmış; "Yemyeşil ormanlar..." cümlesi betimlemenin yapıldığını göstermiştir. Olaylar kronolojik olarak verilmiştir. "Artık yolun keyifli kısmı başlıyor." cümle ise kişisel bir görüştür.
Cevap: B
8. Parçanın tamamında görsel öğelere yer verilerek betimleme yapılmıştır. Anlatanın dizelerle dertleşmesi ve içine dolan ferahlık, duygularının yansıtıldığını göstermektedir. Güneşin batışı ise kronolojik olarak verilmiştir.
Cevap: C
9. Metinde nesnel değil, öznel bir anlatımdan yararlanıldığı açıktır.
Cevap: A
10. Parçanın bütününde açıklamaya yer verilmiştir. Normal ışık ve lazer ışığı karşılaştırılmıştır. Aktarılan bilgiler, bilimseldir. Lazer ışığının günümüzdeki kullanım yerleri örneklerle açıklanmıştır.
Cevap: E
11. Metinde kişisel duygu ve düşünceler aktarılmış, öznellikten kaçınılmamıştır.
Cevap: E
12. Parçada kuş türleri ve ova kurbağaları ile yaban hayvanlar ve mandalar, aralarındaki ilişkiler açısından benzetilip karşılaştırılmıştır.
Cevap: D
13. Parçada herhangi bir alıntı yapılmadığı açıktır.
Cevap: A
14. Parçada bilgi verildiğinden anlatım tekniği olarak bu parça bir açıklama paragrafıdır. Gelenek kavramına bakış açısının da sosyal bilimlerin farklı alt birimleri ile geleneksel toplumların yükledikleri anlamların arasındaki benzerlikler ve farklılıkların belirtilmesi düşüncüyü geliştirme yolu olarak karşılaştırmadan yararlanıldığını göstermektedir.
Cevap: E
15. Parçada okumak ve yeniden okumak karşılaştırılmıştır. "İyi bir okur, büyük bir okur ve yaratıcı bir okur yeniden okuyan kişidir." cümlesinde tanım yapılmıştır. Kitap "tıpkı bir tablo gibi" ifadesi ile tabloya benzetilmiştir.
Cevap: E

1. "Sürükleyen ya da elinden tutan el, maharetliyse eğer, kalem de işler sanatını kâğıda. Hayatta da elimizden tutanlar bize değer katacak kişilerse eğer, çok şey katar yaşantımıza." cümlesinde karşılaştırma yapılmıştır. "Kurşun kalem gibiyiz." cümlesinde benzetme yapılmıştır. Parçanın bütününde soyut sözcükler kullanılmıştır. "... biri onların elinden tutmalı, bir tarafa sürüklemeli onları." sözünde kişileştirme yapılmıştır.

Cevap: C

2. Parçada 19 çeşit, 25 oturak, 49 kürekçi, 400-500 kişi gibi sayısal veriler çok kullanılmıştır.

Cevap: B

3. "Dünyanın kabuğu niteliğindeki toprağı sürekli yollar, binalar, asfalt ve beton ile kaplıyoruz." cümlesinde karşılaştırma yapılmıştır. Parçanın bütününde olumsuzluk dile getirilmiştir. "Böylece çok katlı, modern binalarda yaşıyoruz (!) Ne de olsa biz her şeyin iyisini biliriz değil mi?" cümlesinde kinayeli anlatım vardır. Parçanın bütününde yorum yapılmıştır.

Cevap: B

4. "Türkiye'deki 35116 köyden kanalizasyonu bitmiş olan 5208'inde uygulanması hedefleniyor." cümlesinde sayısal veriler kullanılmıştır. Parçanın bütününde bilgi verilmiş ve bu cümleler neseldir. Tanım yapılmamıştır.

Cevap: D

5. Parçanın tamamına sohbet havası hakimdir. "burnunun dibinde olmak" deyimini kullanılmıştır. İlk cümle devrik bir cümle olup "Bu durum, herhalde..." cümlesi tahminde bulunulduğunu göstermektedir.

Cevap: B

6. "Sanki ışığın ters yüzünde olduklarını apansız öğrenmişler gibi dehşete kapılmışlardı." cümlesinde kişileştirme yapılmış ve düşsel öğelere yer verilmiştir. Parçanın bütününde bir öykü, betimleme yapılarak anlatılmıştır. Parçadaki öyküleyici anlatım, okurun olay içinde yaşatıldığını göstermektedir.

Cevap: E

7. "Dal boylu, uzun bilekli, incecik belli bir kızcağız." cümlesi A ve B seçeneklerine; "Yaşı on beş, on altı arası..." cümlesi D seçeneğine ve parçanın tamamı C seçeneğine başvurulduğunu göstermektedir.

Cevap: E

TASARI PLUS

8. Parçanın bütününde insanın evrene bakışı açıklanmıştır. Bilimsel veriler için nesnel cümleler kullanılmış, kanıtlamaya başvurulmuştur. Galaksiler karşılaştırılmıştır. Ancak varsayıma yer verilmemiştir.

Cevap: B

9. Parçanın bütününde öznel cümleler kullanılmıştır. "... Namık Kemal'le, "Sanatı sanat için yapan Servetifünuncular arasında bir köprü vazifesi görmüştür." der." cümlesinde alıntı yapılmıştır. Sanatçılar arasında karşılaştırma yapılmıştır. Parçanın bütününde soyut öğelere yer verilmiştir. Tanımlama yapılmamıştır.

Cevap: D

10. Parçada halk ile ilgili açıklama yapılmış, köylü üzerinden açıklanan konuya örnek verilmiştir.

Cevap: A

11. Metinde tanımlamaya yer verilmediği oldukça açıktır. Tanımlama kullanılmadığı için söyleyişin yoğunluğunun tanımlama sebebiyle olduğu söylenemez.

Cevap: E

12. Metinde Attila İlhan hakkında açıklamalar yapılmıştır. "Yazılmaktan çok, söylenen bir şiirde müzikaliteyi gözeterek toplum hayatından adeta şairane tablolar çıkardı." cümlesinde öznel bir çıkarım yapılmıştır. Attila İlhan'ın şiirleri ve yazın şekilleri, Fazıl Hüsni Dağlarca ile karşılaştırılmıştır.

Cevap: D

13. Tanık gösterme kullanıldığında metinde kişi ismi yani bir özel isim kullanılmaktadır. Parçada özel ismin olmaması direkt E seçeneğinin cevap olduğuna işaret etmektedir. Diğer seçeneklere bakmaya hiç gerek yoktur.

Cevap: E

14. Metinde "siz" denmiş yani ikinci çoğul kişili anlatım kullanılmıştır. Birinci tekil kişili anlatım yoktur.

Cevap: E

15. Metnin tamamında devrik cümleler kullanılmıştır. "Yoksa milyonlarca esmer, kara gözlü insanın yaşadığı ülke nasıl aydınlanır?" sözde soru cümlesidir. Metinde anlatıcının duygularına yer verilmiştir. "derme çatma" ifadesi yakın anlamlı kelimelerle oluşturulan bir yineleme yani ikilemedir. Parçada herhangi bir karşılaştırma ile anlatım somutlaştırılmamıştır.

Cevap: D

TASARI PLUS

1. Parçanın tamamında betimleyici ögeler vardır. "denizi andıran sis bulutları" benzetmeye örnektir. "Her biri ötekinden farklı yaylalar" denerek yaylalar birbirleri ile karşılaştırılmıştır. Metnin tamamında öneri nitelikli cümleler vardır.

Cevap: E

2. Parçada herhangi bir tartışma ya da kişileştirme yoktur. Tıp terimi olan stetoskopun kullanımı, terim kullanmaktan kaçınılmadığını gösterir. Parçada öznellik değil, nesnellik söz konusudur.

Cevap: D

3. Parçada özne "onlar" olduğu için A seçeneği; "...neden heyecan duysunlar ki?" sorusu ile B seçeneği; eski ve yeni postacılar karşılaştırıldığı için C seçeneği ve postacıların taşıdıkları evraklardan heyecan duymadıkları için apartman girişine bırakmaları ile D seçeneği söylenebilir.

Cevap: E

4. Parçadaki okuyucuya yöneltilen soru, yanıtlı dil ve okuyucuyu ikna etme isteği tartışmacı anlatımın ağır bastığını göstermektedir.

Cevap: B

5. Metinde bir olay ya da hareket anlatılmadığı için öyküleyici anlatıma başvurulmadığı açıktır.

Cevap: B

6. Metinde "kimsesiz sokaklar" ve "kışın hüznü" ifadeleri A seçeneğinin; "ekşimsi tat" ve "yoğun kıvam" ifadeleri B seçeneğinin; parçanın tamamı C seçeneğinin; kurallı ve devrik cümlelerin bir arada kullanılması D seçeneğinin söylenebildiğini göstermektedir.

Cevap: E

7. Parçanın tamamına öznellik hakim olup metin bu sebeple konuşma havası taşımaktadır. "Çok değer verilmiş, özenle saklanmış, belli." cümlesi ile tahmin yürütülmüştür. "1974 yılında basılmış, yeşil ciltli bir kitap: Meşhedî ile Devriale. Yazarı Ercüment Takı." gibi cümleler kesinlik taşımaktadır.

Cevap: E

8. Parçada hem kurallı hem devrik cümleler vardır. Bütününde açıklamalar yapılmıştır. "...bana kalk deyinceye..." ifadesinde sözcükler konuşturulmuş, kişileştirme yapılmıştır. Parçada bir ozandan alıntı yapılmıştır.

Cevap: D

9. Parçada şimdiki zaman ve geçmiş zaman acıları karşılaştırılması A seçeneğinin; parçanın tamamı B seçeneğinin; Morris'in sözünün kullanılması D seçeneğinin ve Freud ile Morris'ten bahsedilmesi C seçeneğinin olduğunu göstermektedir.

Cevap: E

10. Parçada bir olay kronolojik olarak anlatıldığı için öykülemenin kullanıldığı açıktır.

Cevap: A

11. Parçada anlatılanlar birer bilgi olup gözümüzün önünde tam anlamıyla canlanmadığı için betimleme yapıldığı söylenemez. Tamamına açıklama hakim olup, mimarinin farklı dönemleri karşılaştırılıp bu mimarilere örnekler verilmiştir. Kişisel duygu ve düşünceler aktarılmadığı için nesnellik söz konusudur.

Cevap: A

12. Parçada sözcüklerde çağrışımları, ilişkileri anlamak, mecazları doğru yorumlayabilmek, tutarlılığı kaçırmamak için hep tetikte olunması gerektiği söylenerek koşula yer verilmiştir. Eserlerindeki çarpıcı sahneler ise "Seyyah Ressam'ın Yaşamından Bir Kesit" ve "Nasıl Rahibe Oldum?" eserlerinden örnekler verilmiştir. Sayısal veriler kesin, kanıtlanabilen bilimsel verilerdir. "100-150 sayfa civarında" ifadesi sayısal bir veri değildir.

Cevap: D

13. Metinde Neo'nun sözü alıntı yapılmıştır. Araştırmacıların geliştirdikleri simülâtörün işlevi, Matrix filmindeki bir sahneye benzetilmiştir. Nöroplastisite öncesi ve sonrası beyin işlevleri karşılaştırılmıştır. "Örneğin..." ifadesi ile başlayan cümle örneklendirme yapıldığını göstermiştir. Niceliksel yani sayısal verilerden yararlanılmamıştır.

Cevap: B

14. Metinde benzetmeden de yararlanılmıştır ancak anlatılanlar gözümüzün önünde resim gibi canlandığı için betimlemenin ağır bastığı açıktır.

Cevap: E

15. "Adınızın bir kartona yazılı olduğu masa arkasında, önünüzde kitaplar, görücüye çıkmış taze gelin adayları gibi çekingen çekingen oturursunuz." cümlesinde benzetme yapılmıştır.

Cevap: D

16. "19 yüzyılın başlarında 850.000 kadar...", "20. yüzyılın arefesinde 6.000.000'u aşmıştı.", "1811'de 178.773..." cümlelerinde sayısal verilerden yararlanma kullanılmıştır. "Charles Dickens'ın Doğu Yakası'nı..." cümlesinden B ve E seçeneğine ulaşılır. "Doğu Yakası'nda 21 şilinden daha az bir gelire..." cümlesinden C seçeneğine ulaşılır.

Cevap: D